

Grécko, krajina postihnutá 27 % nezamestnanosťou, sa vrátilo na trh.

Grécke zmŕtvychvstanie. Kohézny trapas. Vypnutý šéf.

Nebude to náhoda, že v období veľkonočnom si Európa zažila svoj zázrak, ktorý sa podobá Lazarovmu zmŕtvychvstaniu. Grécko, krajina postihnutá 27 % nezamestnanosťou, troma bankrotmi krátko po sebe, mnohoročnou ekonomickou depresiou, rozvráteným bankovým systémom, ale najmä dlhom vo výške 170 % HDP, sa vrátilo na trh.

A to nie hocijako, ale vo veľkom štýle. Záujem investorov mnohonásobne prevýšil ponuku. Kým Grécko predalo dlhopisy za 3 miliardy, investori mali záujem až o 20 miliárd. Úrok na týchto päťročných dlhopisoch dosiahol 4,95 %, pričom ešte pred rokom sa výnosy podobných gréckych dlhopisov pohybovali v zóne desiatok percent.

Na to, aby Grécko začalo splácať dlh, by jeho prebytok musel byť 12% HDP ročne.

Ale každý zázrak je podozrivý a po krátkom skúmaní vidíme pred sebou zombie. Nemýľme sa, Grécko nedokáže dlh splatiť, a to aj napriek oslavovanému primárnemu prebytku verejných financií (rozdielu medzi príjmami a výdajmi po odrátaní úrokov) vo výške zhruba 1 % HDP. Na to, aby krajina začala splácať dlh, by ten prebytok musel byť 12% HDP ročne. Teda grécka vláda by musela škrtnúť 11 miliárd z 50 miliardového rozpočtu. A to všetko za optimistického predpokladu 2 % rastu HDP. Reálne asi ako znovupostavenie Kolosu Rodoského.

Zbláznili sa investori? Úrokové výnosy naprieč Európou dosahujú rekordné minimá. Španielsko s 27 % nezamestnanosťou, dlhom presahujúcim 90 % HDP, a nedoriešeným bankovým systémom, si požičiava takmer za rovnaké úroky ako USA. Nie nezbláznili, len stavili peniaze na to, že Európa, a najmä ECB, nenechá Grécko znova padnúť a budú mu posielat infúzie, dokiaľ nejaké budú. Alebo sa mýlia, a dopadnú tak ako pred dvoma rokmi, keď pri gréckom bankrote prišli o tri štvrtiny peňazí?

49 regiónov EÚ úrovne NUTS2 malo nezamestnanosť nižšiu ako 5,4 %.

Grécko vstúpilo do EÚ v roku 1981, Španielsko a Portugalsko v roku 1986. V tej dobe boli regióny v týchto štátoch najzaostalejšími v Únii. A ako to vyzerá o tridsať rokov a niekoľko stoviek miliárd konvergenčnej pomoci neskôr? Z 272 regiónov EÚ úrovne NUTS2 malo 49 regiónov v roku 2013 nezamestnanosť nižšiu ako 5,4 %. Z hore spomenutých krajín tam nenájdete ani jeden. Zato päť regiónov s najvyššou nezamestnanosťou je v Španielsku, rekordmanom je Andalúzia s 36,3 %. Teda ten istý región, ktorý mal najvyššiu nezamestnanosť v EÚ aj v roku 1986, vtedy to bolo však „len“ okolo 30%. Tridsať rokov kohézie a nulový výsledok.

Európa zatiaľ pokročila s riešením iných, dôležitejších problémov. Medzi ne patria napríklad igelitky. Do roku 2019 sa ich spotreba má znížiť o 80 %. Týka sa to igelietiek tenších ako 50 mikrónov. Budeme miesto nich v obchodoch zdvojiť vrecká na pečivo? Aj francúzske odbory dosiahli úspech v zavádzaní progresívnych myšlienok, keď sa im podarilo vymôcť zákaz kontaktovania zamestnancov mimo pracovnú dobu

V roku 2013 francúzski ministri rozdali 450 spolupracovníkom 12 miliónov eur na bonusoch.

Taliansky výbor pre turizmus minie 98 % svojho rozpočtu na platy svojich členov.

Berlusconi dostal povinnosť odpracovať 4 hodiny týždenne v domovoch dôchodcov.

– a to ani emailami. Keď padla, tak padla! Týka sa to asi 250 000 zamestnancov. Viac ako tri milióny Francúzov majú ešte väčšie šťastie – šéf im nevolá ani cez pracovnú dobu. Sú totiž nezamestnaní. Toto až tak pozitívne vnímané nie je, aj preto má prezident Hollande rekordne nízku popularitu. Určite mu nepomôže ani zistenie, že v roku 2013 ministri 450 spolupracovníkom rozdali 12 miliónov eur na bonusoch, pohybujúcich sa vo výške 25-42 000 eur. A to v čase rastúcej nezamestnanosti, dlhu a daní. A vraj zničujúce šetrenie!

Podobné príklady môžeme nájsť v Taliansku, ktoré si aj napriek dlhu vo výške 130 % HDP požičiava peniaze za 3 % ročne. Napríklad taliansky výbor pre turizmus minie 98 % svojho rozpočtu na platy svojich členov. Čo však vlastne robia, keď už na nič neostanú peniaze, je záhadou. V meste Metaponto pri Neapole zase nájdete krásnu novú vlakovú stanicu za 25 miliónov eur. Jej jediný problém je, že posledný vlak z nej odchádza 8:21 ráno...

Spoločným úsilím eurovalov a ECB sa darí všetko toto držať pri živote. No ako pri narkomanoch, aj tu treba zvyšovať dávku. Mnohí vidia potenciál najmä v ECB, ktorá by podľa nich mohla spustiť intenzívnejšie nalievanie peňazí do ekonomiky. Napríklad portugalská ministerka financií Maria Luís Albuquerque navrhla, aby ECB začala za novovytvorené peniaze nakupovať dlh firiem (čo už v minulosti v malej miere robila).

V Bruseli sa zatiaľ naplno rozbehol boj o kreslo prezidenta Komisie, teda de facto šéfa celej EÚ. Martin Schulz utrpel v tomto boji prvú prehru, keď parlament zrušil jeho cenzúru správy o činnosti a odsúhlasil jej pôvodné znenie. Predseda parlamentu Schulz z nej skúšal odstrániť pasáže, ktoré ho kritizovali za zneužívanie kancelárie na kampaň a dosádzanie vlastných ľudí do úradov. Pekný štart pre horúceho kandidáta na Prezidenta.

Budiž Euro! dlží bývalému talianskemu premiérovi za množstvo vtipných vložiek, o ktoré sa nám Silvio postaral. V sérii nekonečných súdov a rozsudkov za svoje daňové podvody najnovšie dostal 77-ročný politik povinnosť odpracovať 4 hodiny týždenne v domovoch dôchodcov.

Nech ani vás neopúšťa svieži duch aj v pokročilom veku!

Martin Vlachynský
24.4.2014